

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

SANCTI|| IOANNIS|| DAMASCENI OPERA,||

Johannes <Damascenus>

Parisiis, 1577

Divi Ioannis Damasceni Vita, Per Ioannem Patriarcham Hierosolymitanvm,
Iacobo Billio Interprete.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71880)

DIVI IOANNIS DAMASCENI VITA,
PER IOANNEM PATRIARCHAM HIERO-
SOLYMITANVM,

IACOBO BILLIO INTERPRETE.

ST HOC IN HOMINVM more atque institu- A
to positum, vt iis, qui diuinam imaginem ab omni
labe ac macula puram tenuerunt, atque in prima
integritate & elegantia cōseruarunt, aut etiam ob-
litteratam eam vel sordibus contaminatam renou-
uarunt, honoris causa diuinis ipforum formas &
effigies conficiant. Quin ij quoque, qui liberalioris
erga eos venerationis specimen exhibent, pro
diuitiarum suarum amplitudine, luculentiores etiā
ac splendidiore materias adhibent, iisque formas
ipsoꝝ inculpant: quod videlicet hac ratione ma- B
iore erga sanctos viros honore defungi sese existi-

ment. Cū itaque in eorum formis exprimendis ita magnificos ac splendidos se
præbeant, committendūne est, vt in rerum ab iis gestarum commemoratione
contemptas atque ornatu & elegantia vacuas orationes relinquamus? Minimè
fanè. Nam rusticioribus quidem danda est venia, si, quemadmodum possunt, o-
rationes rudi atque inelaborato stilo prosequuntur, cū eorum, qui Deo pla-
cuerunt, res gestas exponunt. At qui eloquentiæ operam nauant, iis ignosci mini-
mè debet, si sanctorū vitas neglexerint, easque tumultuaria duntaxat opera con-
scripserint: præsertim si virorum eorum vitā litteris complectantur, qui per om- C
nem vitæ cursum libris inuigilarunt, atque doctrinæ adiumento, tum mentem ab
infcitia & obliuione, tum animam ab omni turbulento motu repurgarunt, qui-
que huic terræ ambitui ornamentum attulerunt, ac mentem omnem per libros à
se elaboratos illustrarunt, non externæ duntaxat sapientiæ gratia pollentes, ve-
rū etiam Paracleti lumen copiosè atque affluenter emittentes. Quorum in nu-
mero, & quidem inter primos, censendus est magnus ille ac celebris Ioannes, qui
à Damasco patria sua cognomentum traxit. Hic enim non exiguum Ecclesiasti-
cōfirmamenti si dus extitit, verū maximum & splendidissimum, non in hære-
sis solū vbiq; diffusæ tenebris lucens, sed etiam omnem pestiferæ doctrinæ D
noctem sermonum suorum claritate discutens. Nam nox quidem passim toto
orbe fusa erat præclaras venerandarum Imaginum formas obscurans: ac profun-
da quædam caligo grassabatur. Atque is, qui eam diffundebat & afferebat, non
plebeius quispiam homo erat, vt etiam in aliqua duntaxat orbis parte malum dis-
seminaret, verū in manu, vt ita loquar, orbis terrarum fines tenebat, vt qui scilicet
Romani imperij sceptro potiretur. Quo etiam efficiebatur, vt magno animi
ardore quoquo uersum ferretur, atque ingenti impetu venerandas Imagines de-
leret, eoque, à quibus illæ colerentur, partim (vt erat non modò nomine, sed e-
tiam animo ac sententia leo) deuoraret, leonis nimirū ritu rapiens & rugiens,
partim rugitu suo aliò atque aliò dispergeret, ac subterraneis recessibus sese oc-
cultare

*Iconoma-
chorum hæ-
resis.*

*Leonem
Isauricum
intelligit.*

Psal. 11.

A cultare cogeret, mullentque permulti cum leonibus potius & draconibus habitare, quam cum ipso atque ipsius affectis commorari. Alij autem metu perterriti, ad longinquas orbis partes cotendebant (Leo enim rugiet: & quis non timebit?) atque ab ipso, perinde atque à colubri facie, profugiebant. *Amos 1. Eccl. 2.*

B Quamvis enim ingenti locorum intervallo fortissimus hic meus athleta ab eo disitus esset, libris tamen Paracleti igne fabricatis, ac vitali vnda obduratis, tanquam triplici lancea, ipsum traiciebat. Verum hæc suo loco fufius oratio nostra declarabit. *3. Reg. 18.* Equumne igitur fuerit tanti viri vitam crasse ac rustice conditam, linguaque tantum & litteris Arabicis comprehensam, contemptim relinquere? Minimè profecto. Quocirca exponendum est è qua quàmque nobili radice viridissima hæc planta prodierit, ac quænam patria eum edidisse gloriatur. *Act. 9.* Damascus autem hæc est. Ut enim ipsa de Paulo gloriatur, quòd videlicet prima coelipetam illum, cum impietatem abiecisset, atque ex Christi inimico Christi amicus effectus fuisset, conspexerit: ad eundem modum ob hunc quoque virum honestè atque grauitè gloriatur, quòd scilicet non aliunde venerit, aut ex alia quadam religione ad rectam migrauerit, verum eum ab ipsamet radice protulerit, magisque etiam in pietate, quàm in corporea substantia ei obstetricis operam nauauerit, doctrinæque eum aluerit. Proinde, in quâ, ob germen suum magnifice sese effert, & exultat, maioremque hinc voluptatem capit, quàm ex reliquis omnibus ornamentis, quæ ipsi ad splendorem gloriamque suppetunt, siue anni partium temperiem dixeris, siue aquarum dulcium ac limpidarum profluua, quibus multis alluitur. Nec verò optimorum fructuum copia hanc urbem vsque adeò effert & attollit, ut quòd ex ea pulchra hæc & nobilis arbor prodierit, quæ secus decursus aquarum enutrita est, ac tempestiuos fructus *Psal. 1.*

D edidit. Cuius fructus apud nos perpetuò recentes quodammodò sunt, ac tum aspectu pulchri, tum gultu suaves, ac denique eiusmodi, ut eos, à quibus attinguntur ac degustantur, non modò voluptate afficiant, verum etiam edentem saginent & augeant, atque in virum spiritum perfectum euehant, numerisque omnibus absoluant. Ad hunc scilicet modum Damascena ciuitas ob hunc suum foetum in maiore gloria est, quàm ob alia omnia bona & oblectamenta, quorum copia abundat. Hæc igitur ciuitas est, quæ virum hunc tulit. Maiores autem ille pios viros habuit, quique soli pietatis florem, atque cognitionis Christi odorem, inter medias spinas conseruarunt. Nam hi soli Christianum nomen, perinde atque præclaram quandam nec ab vllò extorquendam hæreditatem, ita retinuerunt, ut ex quo tempore Agareni urbem imperio suo ac ditioni subiecerunt, orthodoxam doctrinam nullo modo labefactarint. Quo etiam factum est, ut insignes eos ac celebres inter medias impiorum cateruas virtus reddiderit: ut potè quàm hostes quoque ipsi venerationi habeant. Vel potius, quemadmodum Deus Danielem apud *Virtus hostibus quoque venerationi est. Dan. 3. Gen. 41.*

E Aflirios ob eam, cuius specimen ediderat, pietatem, atque item Iosephum in Ægypto, gloria affecit (horum enim vtrumque, tametsi alioqui captiuum, procuratorem ac moderatorem & dominum inter exteros & hostes fecit:) eundem modum hinc quoque Ioannis maiores publicorum negotiorum administratores inter ipsos Saracenos constituit, atque hinc etiam pij viri captiui, iis, à quibus in captiuitatem redacti fuerant, imperarunt. O ingentia Dei miracula! o insignia prodigia! Nihil virtute sublimius est, nihil pietate præstantius & excelsius. Ut enim lignum in monte, vel, si rectius loquendum est, ut lucerna in nocte, & ut semen in Israël, ac denique ut scintilla in cinere, sic Ioannis maiores Damasci re-

D. IOANNI DAMASCENI

licti sunt, vt præclaram hanc facem proferrent, ea autem omnibus orbis terrarum
 finibus lucem afferret. Huiusmodi videlicet ei, quem laudandum suscepimus, ma-
 iores extiterunt. Pater autem, vt ex hac bona radice ortus, pietate, cæterisque vir-
 tutibus præsertim ~~in~~ pietate contendens, maiorem quoque Dei amorem præse-
 tulit. Consentaneum enim erat, vt viro tam claro, qui que ad summam vsque vir-
 tutis arcem peruenturus erat, is, quem propinquiorem ortus sui authorem habi-
 turus erat, progenitores quoque suos splendore anteeret: vt quemadmodum ex
 continuato quodam progressu recta quadam & composita ratione in altum ascen-
 sus contingeret: adeo vt res magni atque insignis huius viri diuina prouidentia ita
 gubernari viderentur, quæ admodum in Ioanne quoque Baptista contigit. Nam
 quoniam futurum erat, vt superioribus omnibus Prophetis clarius eluceret, at-
 que mysterium omni sacerdotio maius, hoc est Domini mei baptismum, opera-
 retur, idcirco diuina prouidentia res ita comparata est, vt non è plebeis infimæq;
 conditionis parētibus, sed ex sacerdotali tribu prodiret, atque à Propheta gigne-
 retur. Eodem modo hinc quoque diuinitus ita prouisum est, vt Ioannis pater exi-
 steret vir cum primis pius, atque humanitate præditus. Nam cum, tum ob eximiã
 virtutem, tum ob reliquum vitæ splendorem, amplissimasque opes, quibus præ-
 ditus erat, publicorum negotiorum cura & administratio per omnem regionem
 ei demandata fuisset, ipse non in comessationes ac perpotationes, & superuaca-
 neas impensas diuitiis abutebatur, verum quicquid, tam in auro, quam in aliis mo-
 bilibus materiis, facultatum habebat, id totum Christianis captiuis redimendis
 impendebat. Reliqua autem immobilia bona (multa autem in Iudæa & Palæsti-
 na habebat) redemptis Christianis, qui in illis locis degere animum induxerant,
 ad refocillationem, vitæque, quantum satis erat, subsidium impertiebat. Aliis au-
 tem libero lumine ac pede, quò vellent, sese conferre permittebat. Tanta scilicet
 virtute atque humanitate vir ille pollebat. Nam cum multa haberet, perinde erat,
 ac si nihil haberet: vt qui noctu atq; interdiu facultates suas Deo effunderet. Hac,
 non dicam hospitalitate, vt Abraham, sed humanitate præditus cum esset, præmi-
 j loco admirandum partum accipit, si non ex promissione, at certè ex diuina præ-
 notione ac præfinitione. Prænouit siquidem Deus, qualis Ioannes futurus esset:
 eumque ex hoc viro procreandum esse præfinitione: quò videlicet pro ea humani-
 tate, quam in eos, qui libertatem cum horrenda captiuitate commutarant, exer-
 cere consueuerat, hoc præmi- j referret. Igitur ei præclarus hinc filius nascitur: eum-
 que tenero adhuc corpusculo per spiritualis matris regenerationem lucis filium
 efficit, rem videlicet faciens tum temporis haud admodum facilem, quamque in-
 ter medias illas gentes multi vix auderent. Deinde in eam de puero curam incu-
 buit, non vt ille desultorios equos regere ac moderari, hastam commodè vibra-
 re, aut arcu sagittam exactè emittere, aut cum feris pugnare, ac naturalè mansue-
 tudinem in belluinam crudelitatem immutare disceret, quemadmodum videli-
 cet multis hinc euenire solet, quòd iracundia subinde perturbentur, & furiosum
 atque immanem quendam in modum subsulent. Ac propterea alius quispiam
 Chiron in montibus educatus, ceruorumque medulla discipulum alens, à Ioan-
 nis patre haudquaquam quærebatur: verum eiusmodi quidam vir inuestigaba-
 tur, qui omni eruditionis genere excultus esset, atque ex animi corde bonum ver-
 bum eruçtaret, quò nimirum filium quoque suum huiusmodi cibus & epulis ale-
 ret. Quam quædam sacram cupiditatem Deus ipsi expleuit: inuentusque à quæ-
 rente est is quem quærebat. Hoc porrò modo id quod quærebatur, inuentum est.
 Damasceni barbari, cum in mari excursiones facerent (nam id illis familiare erat)
 multos interdum Christianos abripiabant, atque in mare cum nauibus descen-
 dentes quamplurimos in captiuitatem trahebant, abductosque in ciuitatem, par-
 tim vanales proponebant, partim gladio trucidabant. Quorum in numero vir
 quidam fuit, monasticum habitum gerens, ex Italia ortus, venusta facie, venustiori
 autem animo, Cosmas nomine. Atque in ipsius ore grauitas quædam clucebat,

Luc. 1.

Patris D.
 Ioannis Da-
 masceni pia
 liberalitas.

Damasceni
 ortus, ac ba-
 ptismus.

Psal. 44.

F
 G
 H
 I
 K

- A** internum animi statum declarans. Ad cuius pedes sese abiciebant, qui ad necem trahebantur: ab eo que precibus contendebant, ut Deum sibi propitium redderet, scelerumque veniam ab ipsius humanitate impetraret. Barbari igitur respectu reverentia, quam qui obruncandi erant, ei exhibebant, ex eo iheritabantur, quam in mundo dignitate, & quoniam inter Christianos splendore prae-ditus esset. Respondens autem ille, ait: Nullam sacerdotij dignitatem gero, verum inutilis quispiam monachus sum, Philosophia excultus, non tantum nostrate ac Deo grata, sed ea etiam, quam externi sapientes condiderunt. Quibus verbis habitis, obortis lachrimis oculos implevit. Cum autem Ioannis pater haud procul staret, eumque lachrimis ita perfusum cerneret, ad eum accessit, ut ipsius calamitati consolationem adhiberet. Ad eumque his verbis usus est. Quid tandem causa est, homo Dei, quam obrem tu mundi iacturam deploras, cui iam pridem nuntium remisisti, mortuusque es, ut ex habitu perspicio? Respondit monachus: Huius vitae iacturam haudquaquam deploro. nam ego, ut abs te dictum est, mundo mortuus sum. Hoc autem me discruciat, quod omnem humanam doctrinam consecutus sum. Orbem enim illum disciplinarum tanquam fundamentum ieci. Rhetorica linguam expoliui: Dialecticis methodis ac demonstrationibus eruditus sum: moralem Philosophiam, quam Stagirites & Aristonis filius tradiderunt, colui: naturalium rerum contemplationem, quantum homini satis est, operam dedi: Arithmeticae rationes perdidici: Geometriam ad summum usque teneo:
- C** Musicae concentus & proportionum consecutus sum. Nec verò caelestium corporum motum ac siderum conversionem praetermisi: ut ex rerum conditarum magnitudine ac pulchritudine, pro ratione meae harum rerum cognitionis, ad conditoris contemplationem peruenirem. Nam qui certiorum rerum conditarum cognitionem percepit, certius quoque eum, a quo illae conditae sunt, cognoscit, maioremque ipsius admiratione afficitur. Post autem ad Theologiae, tam à Graecis traditae, quam à Theologis nostris rectissime explanatae, mysteria transfiliij. His igitur impletus, utilitatem eam, quae hinc percipitur, nemini adhuc impertiui, nec per Philosophiam filium parenti similem procreavi. Nam quem admodum multi, quod genus suum propagare queant, naturales filios ferere cupiunt: sic qui Philosophiae operam dederunt, per Philosophiam & eruditionem filios gignere concupiscunt, ut aureum Philosophiae genus in mundo perpetuo conferuetur. Huius porro admirandi partus authores immortalem gloriam adipiscuntur. Ac praeterea hoc bonitatis proprium est, bona ea, quibus abundat, aliis etiam impertire. Nam qui non ita animo comparatus, nec ea voluntate praeditus est, haudquaquam in bono est, verum in vitio haeret, utpote superbia & invidentia plenus: quibus fit, ut bonum, quod Dei beneficio consecutus est, cum aliis communicare minimè in animum inducat. Ea que de causa id quod habere videtur, ipsi eripitur, quemadmodum seruo illi contigit, qui acceptum talentum nummulariis minimè commisit. Ego autem bonam partem elegi, atque in primis vellem mihi liceret doctrinam eam, quae mihi suppetit, aliis elargiri. Quoniam autem id quod cupiebam (hoc est ut in fidelium illorum
- E** seruatorum, qui accepta talenta aliis commodando, ea conduplicarunt, numerum referret) minimè consecutus sum, nec per Philosophiam filium vllum in lucem edidi, verum haud secus ac quispiam liberis carens ac miser, uti cernis, è vita exeo, idcirco lachrimis opprimor, grauique moestitia obruor. Hanc orationem cum audisset is, qui huiusmodi thesauri desiderio flagrabat, respondit: Missos fac hostiluctus, vir beate, animumque tuum leua. Fortasse enim petitiones cordis tui dabit tibi Dominus. Hoc sermone habito Ioannis pater, quam maxima celeritate potuit, ad Saracenorum principem cucurrit, ipsiusque pedibus aduolutus, probum illum & ornatum virum Cosmam ab eo postulauit, neque eo quod postulabat excidit, verum munus ingentis sanè pretij accepit: eumque in aedes suas abductum consolabatur, ac diuturnis ærumnis confectum reficiebat & recreabat.

cap. 13.

Rerū conditarum cognitio maiorem conditoris admirationē parit.

Pulchra sē militudo.

Matt. 25.

psal. 36.

D. IOANN. DAMASCENI

Posteaque hæc verba adiunxit: Non iam liber duntaxat es: verum etiam domus
 meæ socium atque æque ac me, dominum te constituo, meæque & lætitiæ omnis
 & afflictionis consortem. Vnum autem hoc abs te peto, nēpe vt naturalem hunc
 meum filium Ioannem, atque item hunc alterum, cui idem ac tibi nomen est,
 quemque ex vrbe Hierosolymitana ortum, ac tenera adhuc ætate parentibus or-
 batum, in spirituales filios adoptauit, omni tam externa, quàm ea, qua per Spi-
 ritus sancti gratiam, ij qui digni sunt, imbuuntur, eruditione ac Philosophia, cu-
 ius scientiam tenes, per diligentem erudias. Philosophus autem hac oratione audi-
 ta, equo statim fractis vinculis per campum currenti, aut ceruo cuiquam siti labo-
 ranti, atque ad aquarum fontes misso, similis erat. Diceres eum initar Midæ cu-
 iusdam in magnos aeri thesauros incidisse. Hac erga istud negotium animi alacri-
 tate præditus, adolentes suscipit, ipsiisque magister designatur. Ac Ioannes qui-
 dem naturæ præstantia, & animi studio atque industria, velut penni quibusdam
 instructus, aquilæ in morem per cælum volitabat. Cosmas autem ipse spiritua-
 lis frater & commilito, non absimilis erat naui passis velis per aquas alarum remi-
 gio currenti, secundo nimirum vento eam à puppi perflante. Ita, tum ingenij ce-
 leritate, tum studij atque industriæ contentione, breui ab ipsis collectum est, quic-
 quid & in Grammatica, & in Dialectica, iisque artibus, quæ demonstratione ni-
 tuntur, maximè expectandum est. Per moralis autem Philosophiæ disciplinam
 non modò id agebant, vt mentem exornarent, sed etiam vt animæ perturbatio-
 nes ac tumultus comprimerent. Atque item in naturalium rerum contemplatio-
 nem immotam oculorum aciem aquilæ ritu defigebant. Quin Arithmeticas pro-
 portiones non minori ingenij dexteritate coluerunt, quàm Pythagoras aut Dio-
 phantes. Geometriam ita perdidicerunt, vt noui quidam Euclidæ esse existima-
 rentur, aut si qui alij ad ipsius similitudinem accedunt. In Musica tales extiterunt,
 quales ex diuinis Carminibus & Hymnis ab ipsis conditis eos fuisse, apud pru-
 dentes viros constat. De Astronomia denique, quantum ad interualla & figura-
 rum compositiones, ac distantiarum proportionem attinet (etiam si alioqui pau-
 ca de iis rebus, vt exiguam aliquam imperitis cognitionem afferrent, tractauerit)
 cuiusmodi vir Ioannes fuerit, ex ipsis monumentis perspicere licet. Talis autem
 prorsus Cosmas etiam erat. Verùm de ipsis laudibus orationem ad alios remito.
 Mihi enim nunc id duntaxat propositum est, vt Ioannis laudes illustrem.
 Huius porrò, tum diuinarum rerum scientiam, tum dogmatum sinceritatem, quis
 ex Elementario, vel, vt rectius loquar, in dogmatibus perfectissimo atque abso-
 lutissimo ipsius libro, non agnoscat, & admiretur? quem quidem si quis omnis
 rectæ doctrinæ legem, ac Mosaiicas tabulas appellauerit, à vero minimè aberrari-
 rit. Quanquam illud minimè ignoro, me huiusce libri laudem * non hoc loco te-
 xere debuisse: verùm hæc ea de causa commemorauit, vt quam doctrinam eruditus
 sit, demonstrarem, quoniamque pacto omne disciplinarum genus accuratissimè
 perfectissimèque sit persecutus. Quòdque admiratione dignum est, scientia ipsius
 animum minimè inflauit. Quin potius, quæ admodum feraces arbores exuberanti
 fructuum copia degrauatæ, in terram propendent: eodem etiam modo insignis
 ille Ioannes, cum ipsi litterarum atque doctrinæ fructus amplificaretur, deorsum
 propendebat, non ille quidem in terram, sed in profundissimam Philosophiæ pe-
 lagus intuens. Etenim cum quadam animi in mundum propensione, non secus at-
 que cum nauigio aliquo, adhuc ipse innatabat. Cupiebat autem hanc quoque, muni-
 ti nauem abiicere, corporeæque afflictionis vestes omninò exuere, sicque nuda mēte
 in pelagus se conicere, atque vsque in fundum ipsum penetrare, vt ingentis pre-
 tij margaritam illic reconditam inueniret. Hac igitur cupiditate flagrans, atque
 huc spectans, ad imum vsque gurgitem se demittebat, nec eruditionis nomine tu-
 morem vllum contrahebat, verùm per arcanæ sapientiæ amorē sese deprimebat.
 Ad hunc itaque modum spiritualis animæ ipsius lampas mundano oleo referta
 erat: quò nimirum sapientiæ quoque ab omni materia remotæ lumen, coelitus in
 hanc

*Ioannis
 Damasceni
 non percipiē-
 di discipli-
 ni ingenij
 similitas.*

** Addēda
 particula
 negatiua
 est, in
 Greco.
 Damasceni
 humilitas.*

A hanc lampadem delapsam, ipsam accenderet, & que ratione ipse clarus ac flammens efficeretur. Postea autē ipsius magister, à discipulo, vť credibile est, in hunc amorem inductus, ad pueri patrem accedit, atque: En quod cupiebas, plenē consecutus es. Pueri enim eruditione me antecellunt. Neque ~~in se ipsis fuit magister~~ suum æquasse: verū ingenij magnitudine improbitque laboribus, que etiam fortasse Deo sapientiæ donum ipsis adaugente, ad Philosophiæ fastigium altius, quā ego, euecti sunt. Quocirca cū nulli iam ipsis deinceps vsui esse queam, superest vt mihi, pro eo atque cupiditati tuæ satisfeci, mercedem persoluas, hoc est, vt per te mihi in monachorum cœnobium abire, atque illic supremam sapientiam scitē inuestigare liceat. Nam Philosophia ea, cui prius operam dedi, ad illam me transmittit, fatiusque ac præstantius est me duplici bono locupletari, atque ad priorem sapientiam, eam etiam, quæ ab omni materia purissima est, omnemque cogitationem superat, quāmq; nuda mens atque à corpore prorsus abstracta discere potest, adiungere. Hanc Philosophi orationem molestē quidē tulit Ioannis pater: cæterum eum retinere minimē poterat, ne alioqui malam pro eo atque filium erudierat, mercedem ipsi pendere videretur. Itaque amplissimo viatico instructum in pace dimisit. Ille autem ad Lauram, quæ in sancti Sabæ solitudine sita est, profectus, illiçque ad extremum vsque diem commoratus, ad ipsammet sapientiam, hoc est ad Deum, migravit. Simul etiam è viuus excessit Ioannis pater. At verò Saracenorum princeps Ioannem accersens, eum primarij consiliarij dignitate coornauit. Recusabat autem ille, vt cuius cupiditas aliò tenderet. Verū ita tandem coactus est, vt iam repugnare non posset. Itaque in maiore, quā ipsius pater, dignitatis gradu constitutus est. Tum autem Leo Isauricus Romanum imperium gubernabat, qui aduersus venerandas Imagines, ac rectē de religione sentientem Ecclesiæ cœtum, erat tanquam leo rapiens & rugiens. Nam & illas belluinæ insanix igne comburebat, & earum adoratores rapiebat, ac debebat, tyrannicæque impietatis dentibus miserum in modum laniabat. Quæ postquā ad Ioannis aures peruenerunt, Eliæ zelum, atque cognominis sui Baptistæ reprehēdendi libertatem imitatur, eum videlicet, etiam ante vñtionem inuisibiliter vngente Spiritu. Ac verbum Dei, velut Spiritus gladium incidendi facultate præditum, ad ferinæ illius mentis dogma, tanquam caput, amputandum obliciebat. Ad orthodoxos itaque, quibus notus erat, pro venerandarum Imaginum honore libellos epistolares mittebat, quibus illud eruditissimē demonstrabat, diuinarum Imaginum adorationem necessariam esse: ipsosque hortabatur, vt aliis eadem commemorarent, suasque Epistolas omnibus ostenderent. Atque omni ratione ac studio nouus ille veritatis pugil in id incumberebat, vt Epistolæ suæ velut per orbem quendam è piorum manibus ad piorum manus transfirent, sicque recta doctrina confirmaretur. Ac Pauli instar omnem contentionē adhibebat, vt si non pedibus, at certē per Epistolas terrā vniuersam veritatis prædicatione in orbem complecteretur. Quod vbi ab Imperatore Leone comper-

B

C

D

E

Externa
philosophia
ad diuinam
nos trans-
mittit.

Leonis Ico-
nonachi
furor.
Psal. 21.

Rom. 5.

Leonis
frans.

D. IOANN. DAMASCENI

tuaque imperatoria præcellent, & cultum ac venerationem, quam debeo, tribuo. **F**
 Eaque de causa illud tibi significo, urbem hanc nostram negligenter omnino cu-
 stodiari: atque Agarenorum prælidium, quod hic est, exiguum & infirmum esse.
 Quare per ~~Damascenorum~~ **S** strenua manu præter omnem expectationem missa, quæ aliò sese proficisci si-
 mullet, urbem sine vlllo labore obtinebis. Ad id enim ipse quoque non medio-
 crem opem tibi afferam, quandoquidem & vrbs, & regio vniuersa, in mea penè
 potestate est. Hac Epistola conscripta, ex eadem animi peruersitate impius ille al-
 teram ad Damascenorum Saracenorum principem Epistolam conficit, hoc ex-
 plo. Nihil sanè pace beatius atque amicitia fortunatius esse censeo. Ac præterea
 pacis fœdera seruare laudabile ac Deo gratum est. Proinde nihil antiquius duco, **G**
 quam amicitia fœdus, quod tecum sanxi, firmum atque inuiolatum conseruare.
 Quamquam ad illud clam infringendum, ac versutè violandù, à Christiano quo-
 dam, qui sub tua ditione atque imperio est, crebris ipsius litteris incitor: quibus il-
 lud certò confirmat, se mihi ad urbem tuam in meam potestatem redigendam in-
 gentem opem allaturum esse, si ingentem exercitum eò misero. Vnde etiam vnquam
 ex ipsius ad me missis Epistolis ad te remisi, vt iis, quæ ad te scribo, fidem conci-
 liem, atque intelligas, quàm in tuendis amicitis vesæ ac sinceræ fidei sim, simul
 etiam eius, qui ad me hæc scribere ausus est, improbitatem ac fraudem perspectâ
 habeas. Ambas itaque has litteras ille, vt nomine Leo, ita serpentina versutia præ-
 ditus, per quendam ex suis ad Barbarum misit. Ille autem his acceptis, Ioannem
 accersit, ac fraudulentam illam Epistolam ipsi ostendit. Quæ perlecta Ioannes lit- **H**
 terarum quidem formas suis similes esse confessus est: se autem, ea quæ ipsis con-
 tinerentur, prorsus ignorare, nec vnquam sibi huiusmodi quicquam in mentem
 venisse. Nec verò, cum Epistolam eam legisset, eum fugit, quoniam dolo quibus-
 que infidiis hæc aduersum se comparata essent. Verùm ille Christi inimicus prin-
 ceptus ad ea, quæ à Ioanne dicebantur, perinde erat atque asinus lyram audiens, ve-
 lut est in proverbio: atque à bonis quidem & cum veritate coniunctis verbis ob-
 mutuit, at non ita obtinuit, quin iniquum facinus imperaret. Nam nulla mora in-
 terposita dextram Ioanni manum amputari iubet. Cùmque ille ab eo precibus
 peteret, vt purgandi sui causa, atque vt impij Imperatoris in se furorem exponere-
 ret, breue quoddam temporis spatium sibi concederetur, à Barbaro tamen, vt cui **I**
 furor mentem omninò ademisset, id impetrare non potuit. Itaque dextra ea, quæ
 scriptis suis virtutem orthodoxis in Deo fecerat, excisa est. Dextra, in quâ, ea ex-
 cisa est, quæ homines Domini odio percitos refutabat: atque pro atramento, quo,
 cum Imaginum adoratione litteris mandaret, priùs tingi solebat, suo cruore per-
 funditur. Deinde excisa hæc manus à Domino, vt sic loquar, in foro suspensa est.
 Cùm autem aduerserasset, ac Ioannes tyranni indignationem sedatam atque cõ-
 pressam esse coniceret, legationem ad eum misit, supplex rogans & obsecrans, at-
 que huiusmodi verbis vtens: Dolor mihi ingrauescit, meque intolerandum quen-
 dam in modum excruciat: neque acerbitalis aculeo leuari possum, quandiu præ-
 cisa mihi manus in aère pendet. Hanc igitur, quæso, mihi donari iubeas: vt ea hu- **K**
 mo condita doloris acrimonia relaxetur. His precibus statim cessit tyrannus, red-
 ditæque est iusto viro manus. Quæ accepta ille in oratorium, quod domi habe-
 bat, ingreditur, pronòque omninò corpore ante diuinam Imaginem, quæ Dei
 genitricis effigiem gerebat, prouolutus, excisamque manum pristinae suæ com-
 missuræ admouens, intimo pectore ingemiscit, ac cum lachrimis exclamans, il-
 lam ad misericordiam propensissimam hunc in modum obsecrare cœpit: Domina
 & castissima mater, quæ Deum meum peperisti, diuinarum Imaginum causa dex-
 tra mihi manus amputata est. Neque enim te fugit, quid Leonem in furorè con-
 iecerit. Quare quam celerrimè accurre, ac manui meæ medicinam adhibe. Dexte-
 ra excelsi, quæ ex te incarnata est, per tuam intercessionem virtutes multas efficit.
 Tuo itaque rogatu meam quoque dextrâ obsecro sanet: vt tuas, quemadmodum

Psal. 38.

*Dextram
 nus Ioanni
 amputatur.*

*Damasceni ad Dei
 matrem oratio.*

concefferis, filiique ex te incarnati laudes modulato concentu, o Dei genitrix, litteris confignet, atque orthodoxo cultui adiment, fit. Potes enim quicquid lubet, ut Dei mater. Hæc Ioannes cum lacrimis dicens obdormiuit. Atque in formis sanctæ Dei genitricis imaginem videt, placidis & lætis oculis ipsum tuentem, ac dicentē, Ecce, sanitati restituta est manus tua. Iam ergo sine vlla cunctatione, quemadmodum, nunc pollicitus es, cam scriba velociter scribentis calamum effice. Experrectus igitur ille qui sanatus fuerat, cum excisam manum contemplaretur, eamque sanatam conspexisset, spiritu exultauit in Deo salutari suo, atque ipsius matre, quoniam fecit ipsi magna qui potens est: pedibusque stans, manus in altum extulit, carmenque, quod tempori maximè conueniret, cecinit, totaq; nocte vnà cum vniuersa familia lætabatur, ad grati animi significationem canticum nouum Deo cantans, ac dicens: *Dextera tua, Domine, magnificata est in fortitudine, dextera tua manum meam amputatam sanauit, ac per eam hostes, qui venerandam tuam ac genitricis tuæ imaginem honore minimè prosequuntur, conscindet: atque in multitudine gloriæ tuæ aduersarios, Imaginum infractores, per manum meam confringet.* Erat itaque illi nox ea dies, & non nox: ac lumen, & non tenebræ (libet enim hoc loco Propheta vocem cum aliqua immutatione vsurpare.) Erat illic vox pura epulantium, & sonus exultationis in iusti viri tabernaculo. Hæc porrò non occultè ac silentio peragebantur, verùm admirandus ille sonus atque concinna illa iubilatio ad vicinos, & eos, qui in orbem habitabant, sese diffundebat. Ex quo factum est, ut confestim quidam ex Christi inimicis Saracenis principem suum adirent, Ioanni dextram minimè abscisam esse affirmantes, verùm alij cuiuspiam, seruo puta, aut alio qui ipsi ministranti, qui beneuolentia erga eum ductus seipsum domini loco huic supplicio exposuisset: eos autem, quibus huiusmodi exectio imperata fuisset, pecuniis corruptos poenam in alium transtulisse. En enim, inqueiebant, Ioannes domi desidens canit, ac perinde oblectatur, ac si nuptiale festum celebraret, epithalamiūmq; aliquem cantum ederet. Imò & eiusmodi lætitiā ipsius exultatio superat. Hoc nuncio alato statim Ioannes accersitur: ac cū venisset, exectam dextram ostendere iubetur. Qua demonstrata, certo Dei matris consilio ac prouidentia, linea quedam in ea elucebat, verissimam excisionem esse ostendens. Tum igitur ex eo Barbarus quæsiuit, quisnam medicus ipsum in sanitatē asseruisset, ac quænam medicamenta imposuisset. Ille autem clara & ingenti voce miraculum prædicat. Dominus meus, inquit, omnipotens medicus, cuius vis ac potentia orationem pari pede comitatur, in sanitatem me vindicauit. Ad hæc Barbarus: Quantum coniectura assequor, o homo, id quod passus es, insons passus es. Ac velim illud nobis ignoscas, quod præcipiti atque inconsiderata sententia supplicium tibi intulimus. Tu verò pristinum munus administrabis, principemque inter consiliarios nostros locum obtinebis. Neque enim posthac, nisi de tuo consilio ac sententia quicquā facturi sumus. Ille autem humi prostratus adorauit: pronusque iacens eum per diu rogauit, ut id sibi remitteret, aliāque viam multò iucundiorem & optabiliorem ingredi permitteret, cuiusque, qui ait, Ego sum via, vestigiis hære. At Barbarus hanc ei potestatem minimè faciebat. Eratque cernere, tanquam gladiatores quosdam, Barbarum & virum iustum, inter se pugnantes. Ille enim multis mundi vinculis Ioannem coercere cōtendebat: hic contrā magnam vim ac summum studium adhibebat, ut ea perumperet, atque angelicis pennis in sublime volaret. Ingensque tum stadium apertum erat, certaminis arbitro Christo presidente, spectatoribusque angelis. Quin illud quoque fortasse, nec id immeritò, dixerit quispiam, quod improbi spiritus à sinistro latere animum Barbaro addebant, atque ad illiciendum Ioannis animum eum acuebant. At verò luculento tandem cum præconio vincit gladiator meus, omnesque aduersarij illecebras tanquā paruulorum sagittas ducit, victorque discedit, illustri vitta caput redimitus: domumque lato atque hilari vultu ingreditur, qui prius mortuus ac tristis excefferat. Cūque

tuis medicamentum mihi admoferes, atque ego grauiter vexarer, ac fortè etiam morerer, an non huiusce contèptionis atque incuriæ poenas Deo penderes? Cùm igitur nunc grauiore morbo laborantè despicias, quid afferre potes, quin grauiorè poenas tuis daturus? Quòd si senis præceptū extimescis, hoc scito, me rem istā ita arcanam habiturū, vt à nullo exaudiatur. Hac oratione permotus Ioānes, modulatum carmen, ob eum qui mortem obierat, ipsi conficit, quod etiam ad hunc vsque diem omniū cantu celebratur, nimirū illud quod incipit, *Vanitas omnia humana*. Aberat autem tunc temporis à cella Ioannis præceptor: ipse autem intra cellam prædictū carmen concinnè cantillabat. Senex itaque, cū foris adhuc esset, modulatum illum sōnū audit, atque cum ingenti iracundia ad Ioannē ait, Sic cū veterum tuarū pollicitationū obliuione captus es, ac pro eo atque in luctu & mœstitia versari debebas, diffusus gaudio sedes, deliciisque ex cantu captus? Cūque ille seni causam exposuisset, eiusque, à quo sibi vis illata fuerat, luctum, excusandi sui causa obtendisset, humique prostratus veniam postularer, senex tamen lapidis, aut etiam in cunis in modum stabat, ipsius precibus nullo modo cedens: eūque statim à cella eiecit. Admirandus autem ille vir, primorū parentum inobedientiam, ob quam à paradiso exturbati fuerant, in memoriam statim reuocauit, nec quid faceret, aut quò se verteret, habebat: grauiorūque luctu, quā is qui fratrem amiserat, premebatur, secum videlicet hæc dicens, Ille quidem fratrem amisit, ego autem per inobedientiam animā meam perdi. Tandem autem ad alios senes, quos reliquis virtute superiores esse norat, accedit, deprecatorēsq; ad inflectendum senis illius animum adhibet, eūque rogandum & obsecrandum, vt se facilem ac placidum Ioanni præberet, ipsique admissam culpā condonaret. Abierunt igitur illi, eūque obsecrarunt. At ille nihilo magis eorum precibus, quā si statua, mouebatur, nec ingressum in cellam discipulo concedebat. Cūque quispiam ex illis monachis dixisset, Licet tibi mandatum aliud ei, qui peccauit, dare, nec eum à tuo contubernio remouere, tum ille qui rogabatur, his verbis vsus est: Hoc mandatum Ioanni, siquidem inobedientiæ veniam sibi dari cupit, cōstituo, vt Lauræ ambitum peragret, ac suapte manu monasticarū cellarum sordes atque excrementa purget. Hæc vt illi audierunt, ex huiusmodi sermone pudore suffusi ac tristes recesserunt, senis illius rigiditatem ac duritiam ad stuporem vsque mirantes. Quibus cū Ioannes occurrisset, ac pro suo more ante eos sese incuruasset, quænam patris de se sententia esset, ex ipsis sciscitabatur. Illi autem tantam senis acerbitatem esse respondebant, vt ea ipsis stuporem commoueret, seque, ne ipsius sententiam exponerent, pudore quodam prohiberi. Ille autem etiam atque etiam ab his petebat, vt eam aperirent. Cuius precibus commoti, turpem illam repurgationem commemorant. Qua audita, præter omnem eorum expectationem maximoperè delectatus est, sibi que hoc factu facile ac perquam iucundum esse asseruit. Confestim itaque conquisitis instrumentis ad repurgandas facies accommodatis, iisque in manus assumptis, ad illius cellam, cui seni vicinus erat, accedit, eamque ingressus, manus eas, quas prius multis suauibus vnguentis perfuderat, contaminare cœpit, dextramque illam à Deo curatam (ò singularem viri humilitatem!) ceno ac stercore conspergit. At senex comperta Ioannis ingenti obsequendi promptitudine, magnæque illius ac minimè fictæ humilitatis profunditate, vel, vt rectius loquar, altitudine, accurrens ipsum amplexus est, atque de ipsius corpore pendens, manūque & oculos atque humeros exosculans, ait, O quantum beatæ obedienciæ pugilem in Christo genui! Ioannes autem ex senis verbis maiori rubore afficiebatur, pronusque cadebat, pauimentūque, non secus ac si ad Dei pedes sese abiiceret, lacrimis rigabat. Non enim paternis sermonibus inflabatur, nec ad senis encomia intumescerebat, verū ampliùs deprimebatur, ipsiusque animus quàm maximè conterebatur. Ad hunc enim modum prudentes atque cordati viri, cū laudibus efferuntur, sese deprimunt, ac dolore franguntur, sicque ad Deum assurgunt. Post hæc pater filium erigit, arreptaque

Damasce-
nus à præ-
ceptore suo à
cella eici-
tur.

Gen. 3.

Quid ad
expiandum
inobedienciæ
crimē Ioā-
ni magister
prescripse-
rit.

Prudentes
viri laudes
suas gra-
uissimè se-
runt.

A ipsius manu in cellam suam latus ingreditur. Diceret profecto, si Ioannem vidisset, eum tunc in Paradisum, qui in Edem situs erat, velut postliminio reduci, eumque cum veterem Adamum per inobedientiam prius expressisset, nouum Christum rursus in seipso per summam illam obedientiam referrere. Non multum tempus intercessit, cum seni in somnis illa omnium laude celebratissima & purissima Virgo apparet, aitque ad eum: Ecquid fontem eum obstruxisti, qui tam suauem, tamque limpidum ac copiosum & nectareum laticem profundere potest? aquam refectiois animarum? aquam, ea quae nouo atque inusitato modo in deserto est *Psal. 22.* *Exod. 17.* petra fluxit, praestantior aquam, cuius bibenda desiderio Dauid affectus est? aquam, quam Christus Samaritanam pollicitus est? Fontem fluere sine. Fluet enim *Ioan. 4.*

Berberim: atque vniuersum terrarum orbem peragrabit, haereticum quae maria operiet, eaque in admirandam dulcedinem conuertet. Sitientes ad aquam summa contentione veniant: & qui purae vitae argento carent, vitiosis affectionibus suis venditis, omnem, tum in dogmatibus, tum in operibus, sinceram puritatem a Ioanne mercentur. Hic prophetica citharam, ac Dauidicum illud psalterium accipiet, atque cantica noua cantabit, cantica Domino Deo: ac Mosis canticum musicalis suis modis, & Mariae tripudium superabit: atque inuisiles Orphei cantus praespiritali ac coelesti cantu meret fabulae esse comperientur. Hic Cherubicos hymnos canet atque imitabitur, omnesque Ecclesias, hoc est filias Hierusalem, adulescentulas tympanistras efficiet, canticum nouum (quo Christi mors & resurrectio annuncietur) Deo cantantes. Hic fidei dogmata recte trader, omnisque haereseis peruersitatem & obliquitatem infamia sempiterna notabit. Cor eius bona verba eructabit, regisque admiranda opera proloquetur. Manet itaque is qui hoc arcanum acceperat, Ioannem accersit, ad eumque his verbis utitur: O fili obedientiae Christi, os tuum aperi, ut spiritum attrahas. Imo, ut rectius loquar, quod iam pectore accepisti, per os eructa. Os enim tuum loquetur sapientiam: quoniam ingentem prudentiae meditationem corde percepisti. Aperi os tuum non in parabolis, sed in veris sermonibus: non in anigmatis, sed in dogmatibus. Loquere ad cor Hierusalem Deum cernentis, hoc est pacatae ipsius Ecclesiae, non temere atque in aera fluentes sermones, verum quos spiritus in tuo corde perscripsit. Ascende in montem Sina, hoc est visionum ac revelationum Dei. Ac pro eo quod usque ad ingentis humilitatis abyssum te deiecisti, nunc vicissim in Ecclesia montem ascende, ac praedica, faustum vrbi Hierusalem nuncium afferens. In fortitudine exalta vocem tuam. Gloriosa enim mihi de te a Dei genitrice dicta sunt. Mihi autem illud ignoscas velim, quod pro mea rusticitate tibi impedimento fuerim. Ab eo itaque tempore Ioannes diuinos cantus auspicatus, dulcissima ea carmina cecinit, quae Ecclesiam laetitia perfuderunt, eamque locum tabernaculi Dei reddiderunt, in qua purus sonus latantium auditur. Nec vero haec tantum edidit, verum etiam Orationes in laetiora festa emisit, ac librum sacrum, atque, ut ita loquar, diuinitus exsculptam tabulam excudit, quae quidem omnibus tam doctis, quam indoctis, non mediocrem consolationem affert. Ac praeterea in Theologiae, aliorumque verae fidei dogmatum, compendiosa quae rerum earum, quae vel intellectu vel sensibus percipiuntur, contemplationis ac scientiae mysteria Isagogen velut ianuam quandam edidit. Quam quidem ego coelum appellare minime dubitem, utpote quae rectis, ac naturalibus, & a Scriptura petitis, ac cum summa doctrina coniunctis argumentis, non secus ac sideribus, eluceat. Et quidem is, qui in hoc coelum oculos minime conicit, nec ipsius pulchritudinem pro deliciis habet, eoque lumine, quod hinc manat, perfruitur, aut cecus est, aut tenebris circumfusus: miserumque eum dixerim, qui ad diuinum hunc splendorem caecutit. A haec autem amplissimos libros de diuinarum ac venerandarum Imaginum adoratione contexuit. Quo enim diuinae Imaginis pulchritudine in seipso iam inde ab initio praestantius impresserat, eo quoque sublimius ac splendidius de venerandarum Imaginum honore conscripsit. Ad huius-

modi porrò labores hortatorem & extimulatorè Cosmam habebat, quem etiam F
in spiritu diuino fratrem habuerat, quiq; ipsi & litterarum, & educationis, ac
religiosè exercitationis socius extitit. Qui etiam ipse spiritualibus condendorum

Psal. 97.

Psal. 91.

carminum laboribus Ioannem scitè & eruditè imitatus est, atque concinnos can-
tus in cithara & voce psalmi Ecclesiæ cecinit, vt qui corpus suum per vitiosarum
affectionum oppressionem tympani instar Deo exhibuisset, seque totum velut
nouum quoddam decachordum psalterium reddidisset, quinque nimirum cor-
poris sensibus, totidèmq; animæ facultatibus singulari arte ac sapientia conten-
tis. Enimuerò Cosmas quidè à Hierosolymitano Patriarcha Maiumè episcopus
creatur, non vltro ac sponte, sed vi adactus, atque obtemperans. Qui cum gre-
gem suum præclarè, atque vt Deo gratum erat, rexisset, in senectute bona vita G
functus, ad patres suos abscessit, vel potius ad Deum excessit, Ioannem autè idem
Ecclesiæ Hierosolymitanæ gubernator diuinitus accersitū, vt in cathedra senio-
rum Deum laudaret, Presbyterum ordinauit. At ille ad diuini viri Sabæ Lauram
rursus reuersus, ac domunculam, tanquam nidulum quendam sublimè volans

*Ioannes
Presbyter
creatur.*

Psal. 106.

i. Tim. 5.

*A Pres-
byteris du-
plex virtus
requiritur.*

*Vitia qui-
bus interdū
monachi la-
borant, nec
id sentiunt.*

aquila, ingressus, illud Salomonis præceptum, quod duplici honore Presbytero
affici iubet, haudquaquam in mentem suam iniecit, sed velut hoc dictum comu-
tans, illud secum verfabat, Presbyteris duplici humilitati studendū esse: Presby-
teros religiosæ vitæ exercitationem duplo quàm prius maiorem sibi vindicare:
Presbyteros duplicia certamina perferre, non modò aduersus corporis vitia, sed
etiam aduersus turbulètos & occultos animi motus, qui quidem monachos, nisi
vigilantem animum præbeant, persæpè fugiunt: sic nempe vt internus eorū ho- H

mo contaminetur, nec tamen id persentiscant. Quo quidè in genere sunt, dolus,
liuor, falsa de se opinio, occulta arrogantia, inanis gloriæ studium in humilitatis
habitu, alienarum rerū curiosa perscrutatio (ad quam plurimæ lingue vitia refe-
runtur) animi distractio & euagatio, morū vafricies, fastus ob corporis afflictio-
nè, continentia cum deliciis cōiuncta, propriæ voluntatis amplexus, præposterus
nullius momèti opum amor, amictus à cōstitutis legibus alienus, ex quo quispiā
hoc contrahit, vt à reliquis fratribus dissideat, atque occulta superbia illecebra
oriatur. Hæc Ioannes radicatus ex animo suo euellere contendens, labores labo-
ribus, ac præsertim spiritualibus cumulabat, mentèque omni ex parte contracta, I
libros eos, quos prius elaborauerat, in vnum collectos expendebat, summa cura
& diligentia, tum verba, tum sententias, tum numeros, tum constructionè exor-
nans, expoliens, emendans, atque, vbi pulchritudo stultis redundabat, ac mo-
dum excedebat, eam per temperantiam ad grauitatem reducens: quò nimirum
ipsius sermones, nec ostentationis, nec vitij aliquid secum traherent. Sanè quis-
quis in huiusmodi ipsius lucubrationes cum iudicio incubuerit, speculationum
altitudinem, ac dictionis elegantia cum grauitate coniunctam facillè perspiciet.
Iam verò ipsius pro pietate zelum quis non ex ipsius monumentis cōtemplabi-
tur, quoniamque pacto sapientiæ diuitias cunctis distribuerit? Ex quo doctrinæ
talentum, quod acceperat, non dicam in duplum, sed in decuplum amplificauit.

Luc. 19.

Numerum enim augere supersedeo, ne Euangelicos terminos excedere videar. K
Neque enim honestum est temerè aliquid atque immodicè proloqui, ipsum au-
tè eò etiā diuinus zelus impulit, vt supra leges diuinas pugnans, è Damasco prius,

*Stephanū
iuniorè in-
telligit, cu-
ius vitam
post libros
de Imagi-
nibus collo-
cauimus.*

*Per sacer-
dotiū epi-
scopatum
intelligit.
2. Tim. 4.*

ac postea è Palæstina, eos, qui diuinas Imagines in vrbe Constantinopolitana cuer-
tebant, contumeliosè afficiebant, impeteret. Quo quidè nomine ille quoque
magnæ vrbs alumnus, qui idem cum primo martyre nomè habebat, saxiq; vt
ille pro Christo, sic pro ipsius Imagine, obrutus in coelū ascendit, sermonū Ioan-
nis, dimicationūq; aduersus impios mentionem facit, diuinum virum ac diui-
nitus afflatum eū appellans. Quamuis autè sacerdotij oleo delibutus non fuerit,
tamen, nisi veritatem inficiari velis, eum martyrij quoque corona cinctū esse per-
spicies. Nam ob pietatis zelum calumnia ea pro viro confata est, ex qua ei manus
defecta est. Cū igitur ad hunc modū vixisset, atq; ita religiosæ vitæ curriculum confe-

A confecisset, ac fidei seruasset, vel, vt rectius loquar, eam & sermonibus propagasset, & dogmatibus condecorasset, atque ad hoc vsque tempus, per ea quæ ab ipso elaborata sunt, confirmet, tueatur, atque conseruet, ad Christum; cuius perpetuus amor eum tenuit, ascendit. Ac nunc, non iam in imaginibus adoratur, nec in effigie adoratur, verum reuelata facie coram obtuetur, beatæ Trinitatis gloriam percipiens. Ob hæc nimirum athletam, monachum, Ecclesiæ ornamentum, veritatis ducem, caritorem, religiose vitæ cultorem, dogmatum peritum, insipientes sapientia instruentem, prophanorum institutorem, pro virum nostrarum modulo à nobis laudari ac prædicari oportebat: non vt hac ratione vel tantillâ gloriæ ipsi compararemus, verum vt ipse vicissim pro nobis in coelis sit memor, celestique illa gloria, etiamnum in terris agentes, impleamur, illa inquam gloria, quam Dauid regis filia, hoc est regis animæ, internè in se habere testatur, his verbis vtens, Omnis gloria filia regis abintus. Mihi autem, ô beatissime vir, ignosce, meoque nomine feruentissimè ac firmissimè Deum ora & obsecra, quod præclaram hæc velut collectam, quam alius, vt potuit, rudius aliquantò atque incultius fecerat, ego, qui eodem tecum nomine appellor, lingua & litteris Arabicis conscriptam nactus, tui amore ac desiderio impulsus, quam accuratissimè à me fieri potuit, per tuas visitationes, aut, si ita loquendū est, per tua mandata, in hunc sermonem conuertit. Ac me (adhuc licet in corpore degam) Trinitatis adorantem materiam expertem ac spiritualement effice, totum à corpore excedentem, totum per contemplationē hinc peregrinantem, totum per diuini amoris ardorem holocausti instar consecratum: vt turbidis animi motibus vacuus è carne excedens, fidenti animo tibi Deo meo astem. Cui gloria in secula seculorum, Amen.

Ex Suida.

IOANNES Damascenus, cognomento Mansur, vir fuit eloquentissimus, nec vlli eorum, qui ipsius tempestate doctrinæ laude claruerunt, secundus. Opera ipsius perquam multa, & in primis erudita, tum in diuinam Scripturam Parallelorum collectanea, tum Musici canones, partim Iambico carmine conditi, partim oratione soluta. Floruit autem vnà cum eo Cosmas Hierosolymitanus, vir elegantissimo ingenio, Musicamque spirans prorsus concinnâ ac modulatam. Certè Musici canones Ioannis & Cosmæ nullam adhuc comparisonem admiserunt, nec, quandiu hic mundus durabit, admittent.

Quo tempore vixerit Damascenus.

VOLATERRANVS, Vincentius Valuacensis, ac Diuus Antoninus, Damascenum sub Theodosio seniore floruisse tradunt. Quod quidem non modò Ioannis Hierosolymitani, sed ipsius quoque Damasceni testimonio refutatur. Petri enim Cnaphei meminit lib. 3. de Orth. fide cap. 10. & in lib. de Trisagio: qui in quinta Synodo sub Iustiniano damnatus est. Quarto etiam libro cap. 17. aduersus Iconomachos disputat. Et in lib. de hæres. Monothelitarū authores profert Cyrum, Sergium, & Eustathium, qui in sexta Synodo condemnati sunt. Ex quo etiã apparet, Trithemium quoque falli, qui duos Damascenos fuisse scribit, alterum nempe sub Theodosio, qui libros de Theologia composuerit, alterum sub Leone, qui pro Imaginibus disputarit. Liquet enim ex locis superius à nobis allatis, eum, qui de Orthodoxa fide libros edidit, non alium esse, quàm eum, qui pro Imaginibus dimicauit. Certissimum est itaque Damascenum sub Leone Imaginum hoste floruisse.